

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาบทบาทของเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในชุมชนบ้านม่วงคำ ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

1. ก่อนทำการวิจัย (Pre-Research Phase)

1.1 การคัดเลือกชุมชนและการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

หมู่บ้านม่วงคำ ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหมู่บ้านเก่าแก่อายุประมาณ 200 ปี ชื่อบ้านม่วงคำมาจากผลมะม่วงขนาดเล็กที่รับประทานได้ 1 คำ มะม่วงนี้มีปลูกมากในหมู่บ้านม่วงคำ บ้านม่วงคำมีความเป็นมาอย่างไร ไม่ปรากฏในเอกสารบันทึกใดๆ ทั้งสิ้นจากการบอกเล่าของลุงจำลอง ดวงจิต ประธานกลุ่มผู้สูงอายุ (สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2549) พบว่าบ้านม่วงคำในอดีตเป็นชุมชนในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำปิง เขตทุ่งเมืองแกนซึ่งเป็นที่ดินของเจ้านายผู้ครองนครเชียงใหม่ที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีที่นำไปให้กับเจ้าเมืองเชียงใหม่ บ้านม่วงคำเป็นหมู่บ้านเก่าแก่ที่มีผู้อยู่อาศัยมาแต่โบราณ ดังจะเห็นได้จากเศษภาชนะเก่าแก่ พระพุทธรูป และพระเครื่องโบราณ ชาวบ้านม่วงคำมีฐานะไม่ค้ำกึ่งจึงไม่ให้ความสนใจกับวัตถุโบราณดังกล่าวและใช้เวลาทั้งหมดในการประกอบอาชีพ

ปัจจุบัน บ้านม่วงคำมีประชากรอาศัยอยู่ 320 ครัวเรือน ประชากรที่บ้านม่วงคำอพยพมาจากอำเภอสันป่าตอง อำเภอหางดง อำเภอสันทราย อำเภอพร้าว และอำเภอต่างๆ บ้างแต่ไม่มากนัก บ้านม่วงคำเป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย พืชเศรษฐกิจของบ้านม่วงคำ คือ กระเทียม มันฝรั่ง ข้าว พริก และลำไย

ชาวบ้านม่วงคำจะอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวขยาย ปลูกสร้างบ้านเรือนแบบไทยล้านนา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ วัดม่วงคำเป็นวัดประจำหมู่บ้านและเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในหมู่บ้านมากกว่า 100 ปี

ที่ตั้งของหมู่บ้านม่วงคำ

หมู่บ้านม่วงคำตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นชุมชนขนาดกลาง มีประชากรอาศัยอยู่ไม่หนาแน่นนัก

การใช้ที่ดิน

หมู่บ้านม่วงคำมีเนื้อที่ประมาณ 2,250 ไร่ จำแนกตามลักษณะการใช้ที่ดินได้ดังนี้

1. เป็นที่อยู่อาศัย 500 ไร่
2. เป็นที่ทำกิน 1,731 ไร่
3. เป็นที่สาธารณะ 5 ไร่
4. เป็นสถานที่ราชการ 7 ไร่
5. เป็นศาสนสถาน 7 ไร่

ลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์

หมู่บ้านม่วงคำตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปิง เขตเทศบาลเมืองแม่ฟ้าหลวง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเหมาะแก่การอยู่อาศัย และประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลักของชาวบ้าน พืชที่นิยมปลูกหมุนเวียนในหมู่บ้าน คือ ข้าว หอมแดง พริกชี้ฟ้า ผักาวาง ฝรั่ง (ผักกาดจ้อน)

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดกับ หมู่ 3 หมู่บ้านหัวดง ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ทิศใต้ ติดกับ หมู่ 5 หมู่บ้านท่าด้นปุย ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันออก ติดกับ ลำน้ำแม่ปิงตลอดแนวหมู่บ้าน

ทิศตะวันตก ติดกับ หมู่ 7 หมู่บ้านปง และหมู่ 8 หมู่บ้านเด่น ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

จำนวนครัวเรือน

หมู่บ้านม่วงคำมี 320 ครัวเรือน

จำนวนประชากร

หมู่บ้านม่วงคำมีประชากรทั้งสิ้น 921 คน จำแนกเป็นเพศชาย 458 คน และเพศหญิง 463 คน เป็นผู้สูงอายุ 175 คน ผู้พิการ 6 คน ผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี (HIV) 2 คน

สถานที่สำคัญ

หมู่บ้านม่วงคำมีสถานที่สำคัญทั้งในอดีตและปัจจุบัน ดังนี้

1. โรงเรียน 1 แห่ง คือ โรงเรียนม่วงคำประชานุกูล ปัจจุบันเป็นโรงเรียนร้าง เพราะนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษา จึงรวมโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็น โรงเรียนขยายโอกาส

2. วัด 1 แห่ง คือ วัดม่วงคำซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้าน เป็นที่ฝึกอบรม และสอนศาสนา ปัจจุบันมีพระสงฆ์ 5 รูป และสามเณร 5 รูป มีพระครูศรีสุต โสภณซึ่งเป็นเจ้าคณะตำบลอินทขิล เขต 1 เป็นเจ้าอาวาส

3. สุสานม่วงคำ

อาชีพ

ชาวบ้านม่วงคำประกอบอาชีพตามบรรพบุรุษ ดังนี้

1. เกษตรกรรม ปลูกข้าว หัวหอม ผักกาดคางคัง
2. รับจ้างรายวันภายในและภายนอกหมู่บ้านในการเก็บผลผลิตทางการเกษตร
ถางหญ้า ทำงานที่โรงน้ำแข็ง เป็นต้น

3. ค้าขาย เช่น ขายของชำ

4. รับราชการ หรือเป็นพนักงานบริษัทต่าง ๆ เป็นต้น

การปกครอง

หมู่บ้านม่วงคำมีระบบการปกครองที่เช่นเดียวกับหมู่บ้านอื่นๆ โดยทั่วไป คือ มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

ในอดีต ผู้ปกครองหมู่บ้านม่วงคำจะได้รับการแต่งตั้งจากเจ้านายผู้ครองนคร เชียงใหม่ให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือปกครอง ดังนี้

1. นายคุ้ม	ขยัน
2. นางมูล	ชาวซ่ง
3. นายซง	ขยัน
4. นายแก้ว	ดวงจิต
5. นายดวงฤทธิ์	ขยัน
6. นายจู	มะโนชัย
7. นายสุริยนต์	ทุนร่องซ้าง
8. นายมานพ	มะโนชัย
9. นายอรุณ	ชาวซ่ง

ในช่วงต่อมาได้มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน และผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพ นับถือและยกย่อง คือ

1. นายวิเศษฐ์ ขยัน
2. นายบุญนะ บุญมาก
3. นายสิทธิ ไหวพริบ

ปัจจุบันบ้านม่วงคำอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลเมืองแกนพัฒนาตามระบบการปกครองของกระทรวงมหาดไทย และแบ่งการปกครองออกเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการประสานงาน

กลุ่มต่างๆ ภายในหมู่บ้าน

หมู่บ้านม่วงคำได้จัดตั้งกลุ่มต่างๆ ดังนี้ คือ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน และกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ปฏิรูปที่ดินแปลง 2

การสาธารณสุขโรค

หมู่บ้านม่วงคำได้ติดตั้งระบบไฟฟ้าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 ได้เบรื่อน้ำสาธารณะเพื่อขยายพื้นผิวถนนเป็นถนนลูกรัง ภายในหมู่บ้านและพัฒนา ปันงานนคอนกรีตในปี พ.ศ. 2514 ปัจจุบันมีประปาหมู่บ้าน และตู้โทรศัพท์สาธารณะ

1.2 การบูรณาการนักวิจัยเข้าับชุมชน และการเผยแพร่แนวคิด Participatory Action Research (PAR)

ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการในวันที่ 27 มกราคม 2549 ณ ศาลาวัดม่วงคำ ตั้งแต่เวลา 19.00 น. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 19 คน คือ

1. พระพิบูล ใจแจ้ง
2. นางสาวสกุณาเดือน ยอดศรี (ออมแอม)
3. นายสถาพร โปทายะ (เอ็มเล็ก)
4. นางสาวทัศนีย์ กันธิมา (พิน)
5. นางสาวเกตุแก้ว หมั่นชุมเงิน (โบว์)
6. นายสนอง ทองหลิม (เอ็มใหญ่)
7. นางสาวจรรยาลักษณ์ พิเคราะห์งาน (หญิง)
8. นางสาวช่อทิพย์ กันธิมา (ไอ้)
9. ป้าแดง (แม่ของเจ๊ียบ)
10. ผู้วิจัย

11. พ่อหลวงนายวิเศษฐ์ ขยัน
12. นางสาวสุภาพร ฟองจันทร์ตา (เจี๊ยบ)
13. นางสาวสุนารี นามกร (อ้อม)
14. นายสุริยา เงินตา (ทราย)
15. นายเจษฎา ศรีวิชัย (เฟรม)
16. นายนิกร คำออน (กร)
17. นายณัฐพล ทองปลี (เอ็ด)
18. นางสาวสร้อยฟ้า ศรีวิชัย (หวาน)
19. ป้าเพ็ญ (แม่บุญธรรมของเอ๋มใหญ่)

ในการทำกิจกรรมครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประสานกับผู้นำชุมชน คือ ผู้ใหญ่บ้าน ให้เตรียมเยาวชนซึ่งผู้วิจัยรู้จักอยู่แล้วเมื่อครั้งที่ผู้วิจัยไปปฏิบัติงานช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ซึ่งอยู่ในหมู่บ้านม่วงคำ ผู้ใหญ่บ้านม่วงคำ หรือ “พ่อหลวงแดง” ได้ประสานกับเยาวชนผู้ฝึกหัดในหมู่บ้านและรองเจ้าอาวาสวัดม่วงคำ คือ “หลวงพี่อ้อด” หรือ พระทิวา จาดิ่ง เพื่อขอใช้ศาลาวัดเป็นสถานที่ประชุม การประชุมได้เริ่มขึ้นในเวลาประมาณ 19.00 น. ผู้ใหญ่บ้านได้แนะนำผู้วิจัยกับกลุ่มเยาวชนและเจ้าอาวาสวัดม่วงคำอย่างเป็นทางการ “อ้ายเบ๊จค์เป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จะมาทำวิจัยในหมู่บ้านของเรา เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านของเรา ซึ่งพวกเราก็ควรจะร่วมทำงานนี้ด้วย เพื่อชาวบ้านของเรา” “กราบนมัสการพระเดชพระคุณเจ้า กราบเรียนท่านผู้ใหญ่ และญาติพี่น้องๆ เยาวชนทุกคน พี่ก็เป็นเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อรังไทย-เยอรมันซึ่งน้องๆ บางคนก็คงจะรู้จักที่ดี เพราะพี่มาช่วยเหลือน้องหนึ่งกับพี่บัวแก้วซึ่งพิการโดยการนำเครื่องอุปโภค บริโภคมาให้รวมทั้งล้อเข็นด้วย แต่ขณะนี้พี่กำลังเรียนในระดับปริญญาโท จาก มหาวิทยาลัยการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และเห็นว่าในหมู่บ้านของเรามีคนสูบบุหรี่กันมากพอสมควรทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน พี่จึงคิดว่าเราน่าจะมาร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญห การสูบบุหรี่จะดีกว่า เพราะการสูบบุหรี่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่และผู้ที่อยู่แวดล้อมผู้สูบบุหรี่นั้น” ผู้วิจัยแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่ผู้วิจัยจะทำเป็นวิทยานิพนธ์ “ถ้าพี่จะมาอีกครั้งก็ควรจะเป็นวันเสาร์ วันอาทิตย์ หรือไม่ก็เป็นช่วงเย็นหลังเลิกเรียน เพราะเพื่อนๆ ที่ไปโรงเรียนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วย วันนี้ก็มีเพื่อนๆ สนใจ 7-8 คนไม่ได้มาเพราะเจี๊ยบไปตามที่บ้านแล้วไม่เจอ หลังจากนั้นเจี๊ยบจะไปบอกเพื่อนๆ ให้มาประชุมในครั้งต่อไป” เจี๊ยบซึ่งเป็นเด็กหญิงที่มีลักษณะเป็นผู้นำให้ข้อเสนอแนะและรับอาสาที่จะเป็นผู้ประสานเพื่อนๆ เยาวชน ที่ประชุมนัดหมายการประชุมครั้งต่อไปเป็นวันที่ 29 มกราคม 2549

2. ระยะทำการวิจัย (Research Phase)

2.1 การวิเคราะห์ปัญหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับกลุ่มเป้าหมายตามประเด็นปัญหาดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่ศาลาวัดม่วงคำ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2549 ซึ่งมีทั้งเยาวชน และชาวบ้านม่วงคำร่วมกิจกรรม จำนวน 17 คน คือ

1. พระทิวา จาดิ่ง
2. นายบุญนะ บุญมาก (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน)
3. นายจำลอง ดวงจิต (ประธานกลุ่มผู้สูงอายุ)
4. นางสาวทัศนีย์ กัณธิมา (พิน)
5. นางสาวเกตุแก้ว หมั่นขุมเงิน (โบว์)
6. นายสนอง ทองหลิม (เอ๋มใหญ่)
7. นางสาวจรรยาลักษณ์ พิเคราะห์ง.ง. (หญิง)
8. นางสาวช่อทิพย์ กัณธิมา (ไอ้)
9. ผู้วิจัย
10. พ่อหลวงวิเชษฐ์ ขยัน
11. นายสิทธิ ไหวพริบ (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน)
12. นายสถาพร โป๋ฉายะ (อ๋อมเล็ก)
13. นายสุริยา เงินเอ (ทราย)
14. นาย อัญญา ศรีวิชัย (เฟรม)
15. นางสาวสุภาพร ฟองจันทร์ดา (เจี๊ยบ)
16. นางสาวสุนารี นามกร (อ้อม)
17. นางสาวสกาเวเดือน ยอดศรี (ออมแอม)

ซึ่งได้ผลจากการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) ดังนี้

1. จุดแข็ง

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำมีจุดแข็ง ดังต่อไปนี้

1.1 มีเยาวชนอาศัยอยู่ในหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เรียนหนังสือในโรงเรียนที่ใกล้กับหมู่บ้านและอยู่กับครอบครัว มีส่วนน้อยที่ไปเรียนในเมือง

1.2 เมื่อมีงานในหมู่บ้านเยาวชนจะช่วยทำงานที่ตนมีความถนัด เช่น การฟ่อนรำ การจัดดอกไม้ และการจัดสถานที่ต่างๆ

1.3 เยาวชนมีความสนใจหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของธรรมะ เพราะในหมู่บ้านมีโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ซึ่งตั้งอยู่ ณ วัดม่วงคำ

1.4 เยาวชนในหมู่บ้านมีความสามัคคีกันเป็นอย่างดี เนื่องจากความเป็นเครือญาติและมีช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน เรียนในโรงเรียนเดียวกัน มีบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน เคยมีการรวมตัวกันทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬาในช่วงเวลาเย็น

1.5 เยาวชนมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านเข้ามีโอกาส หรือได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของกลุ่มเยาวชนในหมู่บ้าน เพราะอยากใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

1.6 เยาวชนบางคนมีลักษณะของความเป็นผู้นำ ภาวะการสับน้ำใจ หรือชักจูงพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานเพื่อชุมชนได้

1.7 เยาวชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านได้รับการศึกษา มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ได้เรียนแต่ก็ทำตนให้เป็นประโยชน์โดยการช่วยทำงานในครอบครัว

1.8 เยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำมีลักษณะนิสัยของการเป็นเจ้าบ้านที่ดีต้อนรับแขกที่มาเยือนด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2. จุดอ่อน

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบจุดอ่อนของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ ดังต่อไปนี้

2.1 เยาวชนชายเริ่มสูบบุหรี่ และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

2.2 เยาวชนติดเพื่อนมากจนบางครั้งไม่สนใจหน้าที่ๆ ตนรับผิดชอบ เช่น การทำงานบ้านเพื่อช่วยเหลือครอบครัว หรือทำการบ้าน

2.3 เยาวชนบางคนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัย เช่น เล่นการพนัน มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ไม่สนใจที่จะเรียนหนังสือ ขอลเงินจากผู้ปกครองไปใช้ในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ เช่น ซื้อโทรศัพท์มือถือ เล่นเกมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. โอกาส

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่าเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำมีโอกาสที่ดี ดังต่อไปนี้

3.1 พระทิวา จาดิ่ง รองเจ้าอาวาสวัดม่วงคำเป็นพระนักพัฒนา มีความรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน ทำกิจกรรมพัฒนาในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งโครงการ

พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โครงการบวชสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการรักษั้ต้นกล้า และมีความสนใจในการจัดตั้งกลุ่มเยาวชนในหมู่บ้านเพื่อทำงานให้กับชุมชน

3.2 ผู้ใหญ่บ้านม่วงคำซึ่งมีฐานะเป็นญาติผู้ใหญ่ของเยาวชนบางส่วนในหมู่บ้าน เป็นคนที่เปิดโอกาสให้กับชาวบ้าน เป็นที่ปรึกษาปัญหาต่างๆ ของชาวบ้านด้วยความจริงใจ ริเริ่มโครงการพัฒนาหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโอกาสและเป็นช่องทางที่ดีของเยาวชนในหมู่บ้านที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานให้กับหมู่บ้าน

3.3 ปัจจุบันมีหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชนหลายแห่งที่ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของกลุ่มเยาวชนในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้เกิดสำนึกในการรักบ้านเกิด

3.4 มีเยาวชนส่วนหนึ่งที่ต้องการทำงานเพื่อหมู่บ้าน

4. อุปสรรค

จากผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบอุปสรรคของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ ดังต่อไปนี้

4.1 ชาวบ้านยังมองเยาวชนหมู่บ้านม่วงคำเป็นภาพรวมว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเพราะมีการจับกลุ่มดื่มสุรา สูบบุหรี่ จีรด์จักรยานยนต์เที่ยวเล่น พื้นที่ที่เป็นเพียงบางส่วนเท่านั้น

4.2 ความเป็นเด็กในสายตาจากผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน ทำให้ชุมชนยังไม่กล้าที่จะส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อหมู่บ้าน

4.3 กลุ่มเยาวชนยังขาดผู้นำทั้งทางด้านความคิด ตลอดจนโอกาสที่จะปฏิบัติกิจกรรมให้กับชุมชน

2.1.2 การประชุมระดมความคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference) ของสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ

ผู้วิจัยให้ดำเนินการให้สมาชิกในกลุ่มเยาวชนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ โดยใช้เทคนิคการประชุมระดมความคิดเชิงสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference) สรุปได้ดังนี้

อดีต หมู่บ้านม่วงคำมีผู้สูบบุหรี่อยู่ก่อนแล้วประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรในหมู่บ้าน ซึ่งชาวบ้านที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร เพื่อให้ควันบุหรี่ช่วยไล่แมลงไม่ให้รบกวนขณะทำงาน อีกทั้งความเคยชินของคนเฒ่าคนแก่จะสูบบุหรี่ควบคู่ไปกับการเคี้ยวหมากหรือกินเมี่ยง บุหรี่ที่สูบนั้นจะเป็นบุหรี่ที่พันด้วยใบตองอ่อนตากแห้ง หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “บุหรี่จี่โย” ส่วนเยาวชนในหมู่บ้านไม่มีใครสูบบุหรี่ แต่เยาวชนจะอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีผู้สูบบุหรี่ ซึ่งต้องใช้ชีวิตสัมผัสกับบุหรี่ตลอดเวลาจนเกิดความเคยชิน เห็นภาพการสูบบุหรี่ของญาติ

ผู้ใหญ่ภายในครอบครัวเสมอๆ เคยถูกผู้ใหญ่ใช้ให้ไปซื้อบุหรี่ มองเห็นการสูบบุหรี่เป็นเรื่องปกติธรรมดา และไม่เคยกำนึ่งถึงพิษภัยของการสูบบุหรี่เลย

ปัจจุบัน การสูบบุหรี่เริ่มมีมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนชายในหมู่บ้าน เพราะเกิดการเลียนแบบกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน มีความอยากรู้อยากลอง มีผู้ใหญ่ในครอบครัวสูบบุหรี่เป็นแบบอย่างอยู่แล้ว รวมทั้งมีร้านอาหารและร้านคาราโอเกะตั้งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านซึ่งเป็นแหล่งที่เยาวชนเข้าไปเสพทั้งเหล้าและบุหรี่ เยาวชนมีค่านิยมที่ผิด โดยคิดว่าการสูบบุหรี่เป็นเรื่องธรรมดา และไม่ได้คำนึงถึงพิษภัยจากการสูบบุหรี่ มีอัตราการเลียนแบบสูบบุหรี่ของเยาวชนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

อนาคต คาดว่าจะมีเยาวชนสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้นเพราะการเลียนแบบพี่ๆ ของเยาวชนรุ่นน้อง และคาดว่าจะมีผู้ป่วยที่เกิดจากการสูบบุหรี่มากขึ้นถ้าชุมชนไม่รีบมาจัดการหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการแก้ไข ซึ่งจะส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์การดูแลสุขภาพของเยาวชนรุนแรงขึ้นจนกระทั่งกลายเป็นปัญหาที่สำคัญของหมู่บ้านและยากที่จะแก้ไข และอาจจะเป็นสาเหตุให้เยาวชนในหมู่บ้าน ดัดนิสัยเสพติดชนิดอื่นที่มีฤทธิ์รุนแรงมากกว่าต่อไป

2.1.3 การศึกษาบทบาทของกลุ่มเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ภายในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเกี่ยวกับบทบาทของกลุ่มเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ภายในหมู่บ้านม่วงคำ สรุปได้ดังนี้

เยาวชนหมู่บ้านม่วงคำในช่วงก่อนดำเนินการวิจัยไม่มีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ภายในหมู่บ้านม่วงคำ จะมีก็เพียงแต่การรวมกลุ่มกันที่ศูนย์สอนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในชุมชนของคณะกรรมการนักเรียน ในปี พ.ศ. 2541 เจ้าอาวาสวัดม่วงคำได้จัดตั้งกลุ่มหม่อมสารขึ้นเพื่อหาทุนในช่วงทอดกฐินและในปีเดียวกันนั้น มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนเป็นครั้งแรกและมีผู้สมัครประกาศให้เสียสำหรับเยาวชนที่รวมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหม่อมสารจึงรวมตัวกันอีกครั้งหนึ่ง แต่มิได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของคนในหมู่บ้านม่วงคำอย่างเป็นรูปธรรม

2.2 การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา พบว่าหมู่บ้านม่วงคำมีเริ่มมีเยาวชนสูบบุหรี่มากขึ้นจากการเลียนแบบพฤติกรรมของเยาวชนรุ่นพี่ หรือความอยากรู้อยากลอง ประกอบกับมีตัวอย่างของญาติผู้ใหญ่สูบบุหรี่ในครอบครัว ทำให้วิกฤตการณ์ดังกล่าวเริ่มรุนแรงมากขึ้น ซึ่งแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการแก้ไขปัญหา คือ การสร้างกลุ่มเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำขึ้นเพื่อดำเนินงาน

หรือกิจกรรมต่างๆที่เอื้อต่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ที่เกิดขึ้นในชุมชน ซึ่งเยาวชนก็พร้อมที่จะปฏิบัติงานให้กับชุมชนของตนเองในรูปแบบกลุ่มเยาวชนอย่างเต็มใจ แต่จำเป็นต้องมีการวางระบบงานการจัดการ ตลอดจนการควบคุมดูแล และมีที่ปรึกษาเพื่อคอยช่วยเหลือ แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนของกลุ่มเยาวชน อันนำมาซึ่งกิจกรรม หรือโครงการต่างๆ ที่ช่วยป้องกัน และแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ที่เกิดขึ้นในชุมชน

3. การวางแผนงาน (Planning Phase)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดโครงการของกิจกรรมร่วมกับเยาวชนบ้านม่วงคำให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาคาการสูบบุหรี่ในชุมชนดังนี้

3.1 การตั้งกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำ

ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการในวันที่ 29 มกราคม 2549 ณ ศาลาวิหารังคำ ตั้งแต่เวลา 13.00 น. มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 23 คน คือ

1. พระทิวา จาดิ่ง
2. นางสาวสกวเดือน ยอดศรี (ออมแอม)
3. นายสถาพร โปทยะ (เอ็มเล็ก)
4. นางสาวทัศนีย์ กันธิมา (พิน)
5. นางสาวเกตุแก้ว หมี่ขุมเงิน (โบว์)
6. นายสนอง ทองหลิม (แป็บโละงู)
7. นางสาวจรรยาลักษณ์ พิเคราะห์งาน (หญิง)
8. นางสาวช่อวิทย์ กันธิมา (ไอ้)
9. นายสุวิทย์ เวชบุญ (ลี)
10. นางสาวเนตรนภา ใจคำ (ต่าย)
11. นายเวสันต์ สิงห์คำ (ทอม)
12. นางสาววปุ่น ขยัน (เดียร์)
13. พ่อหลวงวิเศษฐ์ ขยัน
14. นางสาวสุภาพร ฟองจันทร์ตา (เจี๊ยบ)
15. นางสาวสุนารี นามกร (อ้อม)
16. นายสุริยา เงินตา (ทราย)
17. นายเจษฎา ศรีวิชัย (เฟรม)
18. นายนิกร คำออน (กร)

19. นายฉัฐพล ทองปรี (เอ็ด)
20. นางสาวสร้อยฟ้า ศรีวิชัย (หวาน)
21. นายนคร ศรีวิชัย (ตัง)
22. นางสาวสุวรรณี แสนศรี (บี)
23. ผู้วิจัย

ในการประชุมครั้งนี้ผู้ใหญ่บ้าน “พ่อหลวงแดง” และรองเจ้าอาวาสวัดม่วงคำ “หลวงพี่อ้อด” ก็เข้าร่วมประชุมเช่นเคย ประเด็นในการพูดคุยกันในวันนี้มี 3 ถึง 4 ประเด็นที่สำคัญคือ

1. การจัดตั้งกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ
2. วัตถุประสงค์ของกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ
3. บทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำแต่ละคน
4. กิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

“หมู่บ้านของเราก็มีปัญหาเรื่องการสูบบุหรี่กันมานาน บางคนก็ยังไม่เลิกไม่ได้ ทั้งที่รู้ว่าการสูบบุหรี่มีโทษทำให้ถุงลมโป่งพอง สายใจหอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าหนาวซึ่งบ้านเราก็นหนาวกว่าที่อื่นๆ คนเฒ่าคนแก่ในวันเราก็ตายไปเพราะเป็นโรคหอบหืดหลายคน บางคนก็เป็นโรคมะเร็งปอด ซึ่งก็มักจะเกิดจากการสูบบุหรี่ เด็กๆ ก็คงจะได้ยินได้ฟังข่าวจากโทรทัศน์บ้าง วิทยูบ้าง ไซ้ไหม ที่เขาพูดถึงโรคถุงลมโป่งพองนะ” พ่อหลวงแดงพูดกับเด็กๆ เยาวชน “เยาวชนบ้านเราก็เคยตั้งกลุ่มกัน แต่แล้วก็เลิกละไป วันนี้เราน่าจะมาร่วมใจกันแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ในบ้านเราจะดีไหม” หลวงพี่อ้อดพูดกับเยาวชน “พวกเราคิดว่าจะตั้งกลุ่มเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ได้ไหม” นักวิจัยถามเยาวชนที่มาประชุม “ก็ดีนะคะ เราจะได้ทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับหมู่บ้าน” เจ็บใจให้เห็น “เราจะทำได้หรือ บางคนเขาก็เป็นผู้ใหญ่ เราจะไปบอกเขาอย่างไร” หลิงกังวลใจในการทำงาน “เราก็ช่วยแก้ปัญหาเพื่อนๆ ของเราที่เขาติดบุหรี่ก่อนก็ได้เนะ ส่วนเรื่องผู้ใหญ่เอาไว้ทีหลังก็ได้” อ้อมออกความเห็น “งั้นเราลองทำดูก็แล้วกันนะ” เจ็บสรุป “ตกลงเราจะจัดตั้งกลุ่มกันแล้วไซ้ไหม กลุ่มของเราจะชื่ออะไรดีนะ พี่ว่าชื่อกลุ่มเยาวชนเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำก็แล้วกันนะ” ผู้วิจัยให้ความเห็น “เมื่อเรตกลงกันว่าจะตั้งกลุ่มและมีชื่อกลุ่มแล้ว

น้องๆ ช่วยบอกหน่อยได้ไหมว่ากลุ่มของเราจะมีจุดประสงค์อะไรบ้าง ที่จะแจกกระดาษการ์ดให้ นะ น้องๆ ช่วยเขียนว่าจุดประสงค์ของกลุ่มเราว่ามีอะไรบ้าง เขียนแผ่นละ 1 จุดประสงค์นะ ถ้าใคร คิดว่ามีมากกว่า 1 จุดประสงค์ก็ยกมือขอกระดาษจากพี่ได้อีก” นักวิจัยแจกกระดาษการ์ดสีและ ปากกาเคมีให้กับน้องๆ เขาชน “ถ้าน้องๆ เขียนเสร็จแล้วให้นำมาติดบนกระดานที่พี่เตรียมไว้ด้วย นะ มาร์กเกอร์เทปอยู่ตรงนี้นะ” หลังจากที่เขาวชนเขียนจุดประสงค์และนำมาติดที่กระดานแล้ว ผู้วิจัยได้ให้เขาวชนช่วยกันพิจารณาว่ามีจุดประสงค์ใดซ้ำซ้อนกัน ก็ให้ย้ายกระดาษการ์ดสีไปไว้ ด้วยกัน แล้วช่วยกันเขียนสรุปใหม่เป็นจุดประสงค์ของกลุ่มได้ดังนี้

1. เพื่อให้เขาวชนในหมู่บ้านม่วงคำมีเจตคติที่ดีที่ต้อง ตลอดจนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและพิษภัยของบุหรี่เพื่อการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

2. เพื่อส่งเสริมให้เขาวชนบ้านม่วงคำนำศักยภาพของตนเองและกลุ่มมาใช้ให้เกิดประโยชน์

3. เพื่อให้กลุ่มเขาวชนบ้านม่วงคำเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับ เขาวชนในหมู่บ้าน

“พวกเราก็ได้จุดประสงค์ของกลุ่มแล้ว เรามาช่วยระดมความคิดกันดีไหมว่ากลุ่มของเราควรมีบทบาทอย่างไรบ้างหรือควรจะทำอะไรบ้าง พี่จะสรุปในรูปของแผนที่ความคิดให้ นะ เฮ้! ช่วยกันคิดหน่อย” ผู้วิจัยกระตุ้นให้เขาวชนช่วยกันคิด “เราต้องเป็นแบบอย่างที่ดีกับบุคคลอื่น ๆ และบอกให้เพื่อน หรือคนรู้จักไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่” จึงบให้ความเห็น “กลุ่มเขาวชนทำงาน ด้านการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยจากการสูบบุหรี่” โอ้ ตอบ “ทำงานในรูปแบบของกิจกรรม ต่างๆ เช่นทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ ทำป้ายโฆษณาเกี่ยวกับโทษของบุหรี่ ประชาสัมพันธ์ให้กับหมู่บ้านรู้จักโทษของ บุหรี่ การจัดโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ เช่นโครงการเทหส้านผาบุหรื ตลอดจนช่วยเหลือเขาวชน และคนในหมู่บ้านทำกิจกรรมโดยใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์” ตายใจให้ความเห็น “การขอความร่วมมือกับทางร้านค้าให้เลิกขายบุหรืให้กับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี” เฟรมตอบ “มีอีกไหมครับ ใครจะตอบอีก” ผู้วิจัยถาม “ไม่มีแล้วใช่ไหม ช่วยกันสรุปหน่อยนะ”

ผลจากการสรุปบทบาทของกลุ่มเขาวชนเพื่อการป้องกันและแก้ปัญหการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำร่วมกัน มีดังนี้

1. บทบาทส่วนบุคคล เขาวชนแต่ละคนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่น โดยไม่สูบบุหรี่และบอกกล่าวให้เพื่อนรวมทั้งคนรู้จักไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับบุหรืและยาเสพติดอื่นๆ

2. บทบาทของกลุ่ม กลุ่มเขาวชนจะรวมตัวกันรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยจากการสูบบุหรี่ และประสานกับหน่วยงานต่างๆ ที่ทำงานเกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติด โดยจัดทำกิจกรรมต่างๆ เช่นทำสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรื ทำป้ายโฆษณาเกี่ยวกับโทษของ

บุหรื ประชาสัมพันธ์ให้รู้จักโทษของบุหรื จัดทำโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เช่น โครงการ
เทห์ล้ำเผาบุหรื ตลอดจนชักชวนเยาวชน และคนในหมู่บ้านร่วมทำกิจกรรมเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์ รวมถึงการขอความร่วมมือจากร้านค้าในห้างขายบุหรื ให้กับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

“บทบาทของเยาวชนที่เราสรุปมาได้ 2 ประการนี้ครอบคลุมแล้วใช่ไหม ไม่มี
อะไรอีกแล้วนะ ถ้าเช่นนั้น เราพักกันสักครู่ดีกว่านะ เพราะคุยกันมา 2 เรื่องแล้ว สักครู่เรามาคุยกัน
ใหม่ ไปดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำก่อนก็ได้” ผู้วิจัยบอกกับกลุ่มเยาวชน

3.2 การกำหนดโครงการและวางแผนกิจกรรม

หลังจากพักผ่อนแล้ว กลุ่มเยาวชนได้ดำเนินการประชุมต่อ “น้องๆ คิดว่ากลุ่ม
ของพวกเราควรจะทำกิจกรรมอะไรบ้างเพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาคาสูบบุหรืในหมู่บ้าน
ของเรา ที่พวกเราสามารถทำได้” ผู้วิจัยถาม “น้องๆ ช่วยตอบหน่อย เขียนลงใบกระดาษการ์ดสีที่พี่
แจกให้ แล้วนำมาติดที่กระดานนี้” หลังจากที่เขาชวนนำกระดาษการ์ดสีที่เขียนแล้วมาติดที่กระดาน
ผู้วิจัยและเยาวชนร่วมกันสรุปกิจกรรมที่เยาวชนควรดำเนินการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาคา
สูบบุหรืในหมู่บ้านม่วงคำ ได้ดังนี้

1. แข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด
3. ดันไม้พุดได้
4. เสี่ยงตามสาย

“จากกิจกรรมที่เราสรุปได้ น้องๆ ช่วยกันจัดลำดับหน่อยนะครับว่ากิจกรรมไหน
ควรทำเป็นอันดับแรก และกิจกรรมไหนที่จวบทำเป็นอันดับต่อ ๆ มา” ผู้วิจัยดำเนินการให้เยาวชน
ร่วมกันจัดอันดับความสำคัญของกิจกรรม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

อันดับที่ 1 กิจกรรมเสี่ยงตามสาย เพราะมีอุปกรณ์พร้อมอยู่แล้วที่บ้านพอ
หลวงแดง อีกทั้งเยาวชนบางส่วนในกลุ่มเคยมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมเสี่ยงตามสายที่
โรงเรียนมาแล้ว กลุ่มเยาวชนจึงมีความเห็นร่วมกันว่ากิจกรรมเสี่ยงตามสายจึงเป็นกิจกรรมที่กลุ่ม
เยาวชนสามารถปฏิบัติได้ง่ายที่สุดและเร็วที่สุด

อันดับที่ 2 ดันไม้พุดได้ คือการเขียนคำขวัญ หรือข้อความต่างๆ ที่เกี่ยวกับ
พิษภัยของบุหรืลงบนแผ่นไม้ แล้วนำไปติดตามต้นไม้ภายในบริเวณหมู่บ้าน แต่ต้องมีอุปกรณ์และ
ระยะเวลาการทำนานพอสมควร

อันดับที่ 3 กิจกรรมการเล่นกีฬาหรือกีฬาต้านยาเสพติด ซึ่งทุกปีทีมฟุตบอล
ของบ้านม่วงคำได้เข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอลต้านยาเสพติดที่หมู่บ้านใกล้เคียงอยู่แล้ว แต่กิจกรรมนี้
ต้องใช้งบประมาณและเตรียมการฝึกซ้อมพอสมควร

“กิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรม แต่ละกิจกรรม เราควรจะเริ่มเมื่อไหร่ และใครจะช่วยรับผิดชอบบ้าง” ผู้วิจัยถามน้องๆ เยาวชน

“กิจกรรมที่ 1 คือเสียดตามสายใครจะช่วยบ้าง ยกมือหน่อย” ผู้วิจัยถาม และบันทึกชื่อของอาสาสมัครบนกระดาน ปรากฏว่ามีเยาวชนที่สนใจที่ทำกิจกรรม คือ เจี๊ยบ ออมแอม หญิง อ้อม ทอม เดียร์ บี หวาน เอ็มใหญ่ และลี โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มคือ

เจี๊ยบ (ประธาน)	มีหน้าที่	จัดเตรียมข้อมูล และพูดออกอากาศ
อมแอม	มีหน้าที่	จัดเตรียมข้อมูล และพูดออกอากาศ
หญิง	มีหน้าที่	จัดเตรียมข้อมูล และพูดออกอากาศ
อ้อม	มีหน้าที่	จัดเตรียมข้อมูล และพูดออกอากาศ
ทอม	มีหน้าที่	ศึกษาข้อมูล
เดียร์	มีหน้าที่	ศึกษาข้อมูล
บี	มีหน้าที่	ศึกษาข้อมูล
หวาน	มีหน้าที่	ศึกษาข้อมูล
เอ็มใหญ่	มีหน้าที่	ควบคุมเครื่องฉายเสียง
ลี	มีหน้าที่	ควบคุมเครื่องขยายเสียง

“กิจกรรมที่ 2 คือต้นไม้พูดได้ ใครจะช่วยบ้าง ยกมือหน่อย” ผู้วิจัยถาม และบันทึกชื่อของอาสาสมัครบนกระดาน ปรากฏว่ามีเยาวชนที่สนใจที่ทำกิจกรรม คือ ฟิน โบว์ เอ็มเล็ก เฟรม ต่าย กร โอ้ ทราฮ เอ็ด และดิ่ง โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มคือ

ฟิน (ประธาน)	มีหน้าที่	คัดเลือกคำขวัญ และหาวัสดุอุปกรณ์
โบว์	มีหน้าที่	คัดเลือกคำขวัญ และหาวัสดุอุปกรณ์
เอ็มเล็ก	มีหน้าที่	คัดเลือกคำขวัญ และหาวัสดุอุปกรณ์
เฟรม	มีหน้าที่	หาวัสดุอุปกรณ์
ต่าย	มีหน้าที่	หาวัสดุอุปกรณ์
กร	มีหน้าที่	หาวัสดุอุปกรณ์
โอ้	มีหน้าที่	ทาสี และเขียนป้าย
ทราฮ	มีหน้าที่	ทาสี และเขียนป้าย
เอ็ด	มีหน้าที่	ทาสี และเขียนป้าย
ดิ่ง	มีหน้าที่	ทาสี และเขียนป้าย

“กิจกรรมที่ 3 คือการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดใครจะช่วยบ้าง ยกมือหน่อย”
 ผู้วิจัยถาม และบันทึกชื่อของอาสาสมัครบนกระดาน ปรากฏว่ากลุ่มเยาวชนทั้งหมดต้องการที่จะ
 ทำงานร่วมกัน โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในกลุ่มคือ

เจี๊ยบ(ประธาน)	มีหน้าที่	ประสานติดต่อกับชุมชน
ออมแอม	มีหน้าที่	ประสานติดต่อกับชุมชน
หญิง	มีหน้าที่	อำนวยความสะดวกให้กับทีมเข้าแข่งขัน
อ้อม	มีหน้าที่	อำนวยความสะดวกให้กับทีมเข้าแข่งขัน
ทอม	มีหน้าที่	อำนวยความสะดวกให้กับทีมเข้าแข่งขัน
ตั้ง	มีหน้าที่	อำนวยความสะดวกให้กับทีมเข้าแข่งขัน
บี	มีหน้าที่	ดูแลเรื่องน้ำดื่ม
หวาน	มีหน้าที่	ดูแลเรื่องน้ำดื่ม
เอ๋มใหญ่	มีหน้าที่	ดูแลเรื่องน้ำดื่ม
ลี	มีหน้าที่	ดูแลเรื่องน้ำดื่ม
พิน	มีหน้าที่	ดูแลเรื่องน้ำดื่ม
โบว์	มีหน้าที่	จัดสถานที่
เอ๋มเล็ก	มีหน้าที่	จัดสถานที่
เฟรม	มีหน้าที่	จัดสถานที่
ต่าย	มีหน้าที่	จัดสถานที่
กร	มีหน้าที่	จัดสถานที่
โอ้	มีหน้าที่	จัดสถานที่
ทราย	มีหน้าที่	จัดสถานที่
เอ็ด	มีหน้าที่	จัดสถานที่
เดียร์	มีหน้าที่	จัดสถานที่

“เจ้าหลวงและหลวงพี่ครับ ผมต้องขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่กรุณามาร่วมกิจกรรม
 ในวันนี้ เนื่องจากเราประชุมกันมานานมาก นื่องๆ ก็เหนื่อยแล้ว ผมว่าวันนี้เราพักกันไว้เพียงนี้ก่อน
 ดีไหมครับ แล้วเราค่อยมาประชุมกันใหม่อีกครั้งหนึ่ง วันไหนดีครับ นื่องๆ “ผู้วิจัยหรือและถาม
 เยาวชน “พี่คะ เราประชุมกันอีกที วันที่ 31 มกราคม ดีไหมคะ” เจี๊ยบเสนอ “ผมว่าวัน 4 กุมภาพันธ์
 ไม่ดีกว่าหรือเพราะเป็นวันเสาร์ แต่วันที่ 31 มกราคม ผมและเพื่อนๆ หลายคนติดงานที่โรงเรียนไม่
 สามารถมาได้” ทอมหรือ “ตกลงจะเอาวันไหนดี” ผู้วิจัยถามอีกครั้งหนึ่ง นื่องๆ เยาวชนหรือกัน
 ทรายเสนอว่า “วันที่ 4 กุมภาพันธ์ ก็ได้ครับ” “ตกลงเรามาประชุมกันอีกทีในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ เวลา

10 โมง ที่ศาลาวัดนะครับ เหาละครับ ทุกคนกลับบ้านได้ ขับรถดีๆ นะ อย่าขับเร็ว ใครกลับไม่ได้ กลับกับพี่ก็ได้นะ พี่จะไปส่ง” ผู้วิจัยบอก “ไปกับป้อหลวงบ้างก็ได้เน้อ” ผู้ใหญ่บ้านแสดงความมีน้ำใจที่จะไปส่งลูกหลานเขาวชน “ขอบพระคุณป้อหลวงและหลวงพี่มากนะครับ ไว้วันที่ 4 กุมภาพันธ์ ผมจะมารบกวนใหม่ ขอบคุณน้องๆ ทุกคน พบกันอีกที วันที่ 4 กุมภาพันธ์ เวลา 10 โมง ที่นี่นะ อย่าลืมนะครับ” ผู้วิจัยขอบขอบคุณผู้ใหญ่บ้านและเจ้าอาวาส รวมทั้งเขาวชนที่มาร่วมประชุม

4. การนำแผนไปปฏิบัติ (Implementation Phase)

4.1 กิจกรรมเสี่ยงตามสายจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้ คือ เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ทุกวันพุธและวันเสาร์ เริ่มออกอากาศตั้งแต่วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 7.00 นาฬิกา การออกอากาศแต่ละครั้งจะเริ่มจากการเปิดเพลงบรรเลง สักดีเพื่อทักทายผู้ฟัง และนำผู้จัดรายการ นำเสนอเนื้อหา เปิดเพลงสลับกับเนื้อหา เสนอข่าวเพิ่มเติม (กรณีมีข่าวน่าสนใจ) กล่าวขอบคุณผู้ใหญ่บ้าน ขอภัยในความผิดพลาดและกล่าวคำว่าสวัสดิ์เชื้อ.รายการ โดยมีพ่อหลวงแดงและผู้วิจัยเป็นที่ปรึกษา

4.2 กิจกรรมต้นไม้พูดได้ จุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้คือ นำคำขวัญหรือข้อคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิษภัยจากการสูบบุหรี่ประชาสัมพันธ์ให้คนในหมู่บ้าน มุ่งคำได้รับรู้และตระหนักถึงพิษภัยของการสูบบุหรี่ โดยเขียนข้อความ หรือคำขวัญต่างๆ ลงบนแผ่นไม้และนำไปติดตามต้นไม้ภายในหมู่บ้าน กิจกรรมนี้กลุ่มเขาวชนได้ปฏิบัติในช่วงวันที่ 27 มีนาคม 2549 ถึง 8 เมษายน 2549 กลุ่มเขาวชนได้จัดให้มีการประกวดคำขวัญเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ชิงเงินรางวัลจากเขาวชนในหมู่บ้าน ปรากฏว่ามีเขาวชนสนใจส่งคำขวัญเข้าประกวดเป็นจำนวนมาก ซึ่งในการคัดเลือกคำขวัญ นอกจากคณะกรรมการของกลุ่มแล้ว หลวงพี่อ้อดและผู้วิจัยก็ร่วมเป็นกรรมการด้วยเพื่อความยุติธรรมและความโปร่งใส ผลการตัดสินปรากฏดังนี้ อันดับ 1 สายใยแห่งความผูกพันเป็นการป้องกันภัยจากบุหรี่ รับเงินรางวัล 300 บาท อันดับ 2 ชาดไทยจะพึงพินาศถ้าคนทั้งชาติเป็นทาสบุหรี่ รับเงินรางวัล 200 บาท และอันดับที่ 3 จุดบุหรี่หนึ่งมวนเหมือนจุดชนวนสู่ความตาย รับเงินรางวัล 100 บาท เงินรางวัลดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่บ้าน ส่วนคำขวัญที่ไม่ได้รับรางวัล กลุ่มเขาวชนได้นำมาคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง เพื่อนำข้อความมาเขียนบนแผ่นไม้แล้วนำไปติดที่ต้นไม้เป็นต้นไม้พูดได้ วัสดุอุปกรณ์ที่กลุ่มเขาวชนนำมาใช้ในโครงการต้นไม้พูดได้เป็นวัสดุเหลือใช้จากบ้านของตนเอง เพื่อนบ้านและวัดม่วงคำ เช่น แผ่นไม้ สี ตะปู ซึ่งมีลุงนะ และลุงสิทธิ มาช่วยเขียนป้ายทำให้งานเสร็จเร็วขึ้น กลุ่มเขาวชนนำป้ายที่ได้จำนวน 50 แผ่น ไปติดตามต้นไม้ริมถนนเพื่อให้ชาวบ้านที่สัญจรไปมาได้เห็นและอ่านเป็นเครื่องเตือนใจ

4.3 กิจกรรมการแข่งขันฟุตบอล การแข่งขันฟุตบอลเป็นกิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเคยเขียนโครงการของงบประมาณจากเทศบาลเมืองแกนพัฒนาโดยการประสานงานของผู้ใหญ่บ้านม่วงคำ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมรู้จักโทษและพิษภัยจากการสูบบุหรี่ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้รักสามัคคีในหมู่คณะ โครงการแข่งขันฟุตบอลนี้มีทีมฟุตบอลจากหมู่บ้านใกล้เคียงเข้าร่วมแข่งขัน 7 ทีม คือ หมู่บ้านท่าคันปุย หมู่บ้านปง หมู่บ้านหัวดง หมู่บ้านเด่น หมู่บ้านแม่หอพระ หมู่บ้านป่าจี้ หมู่บ้านหนองออนและหมู่บ้านม่วงคำ 1 ทีม ใช้เวลาในการทำกิจกรรม 2 วัน คือวันที่ 6 และ 7 พฤษภาคม 2549 การแข่งขันฟุตบอลในครั้งนี้มีชาวบ้านม่วงคำให้ความสนใจและให้ความช่วยเหลือโดยการร่วมชมเชียร์ทีมฟุตบอลของหมู่บ้านตนเองเป็นจำนวนมาก และร่วมบรรยายระหว่างการแข่งขัน เด็กๆ ในหมู่บ้านช่วยเก็บลูกฟุตบอลและจัดเตรียมสถานที่ โดยมีกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำเป็นหลักในการทำกิจกรรมและช่วยกันทำป้ายผ้าที่มีคำว่าเกี่ยวกับพิษภัยจากการสูบบุหรี่ติดในบริเวณแข่งขันฟุตบอล ประกาศให้บริเวณสนามแข่งขันฟุตบอลเป็นเขตปลอดบุหรี่และสุรา ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี

5. การติดตามประเมินผลโครงการ (Monitoring and Evaluation Phase)

การติดตามและประเมินผลนั้นจะใช้การประเมินแบบการสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชนและชาวบ้านกลุ่มละ 20 คนก่อน และหลังการทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน โดยมีรายละเอียดของการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับเรื่องบทบาทของเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในชุมชนบ้านม่วงคำ

ซึ่งผู้วิจัยได้ประเมินผลการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำของกลุ่มเยาวชน โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มเยาวชนและชาวบ้านทั้งก่อนและหลังการดำเนินโครงการวิจัย ได้ผลดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของเยาวชนหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลอินทนิล อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	45.00
หญิง	11	55.00
รวม	20	100.00
ระดับอายุ		
15 – 18 ปี	12	60.00
19 – 22 ปี	6	30.00
23 – 25 ปี	2	10.00
รวม	20	100.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	3	15.00
ประถมศึกษา	0	0.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	20.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	25.00
ปริญญาตรี	2	10.00
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
กศน.	1	5.00
ปวช.	1	5.00
อนุปริญญา (ปวส.)	4	20.00
รวม	20	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ที่บ้านม่วงคำ		
ตั้งแต่กำเนิด	18	90.00
ต่ำกว่า 1 ปี	0	0.00
1 – 5 ปี	1	5.00
6 – 10 ปี	0	0.00
มากกว่า 10 ปี	1	5.00
รวม	20	100.0
การสูบบุหรี่		
ไม่สูบ	16	80.00
ไม่เกิน 1 ปี	0	0.00
1 – 5 ปี	2	10.00
6 – 10 ปี	2	10.00
มากกว่า 10 ปี	0	0.00
รวม	20	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าเยาวชนหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลอินทจิด อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุ 15–18 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาศัยอยู่ในหมู่บ้านม่วงคำตั้งแต่กำเนิดและไม่สูบบุหรี่

5.1 ความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับลักษณะของชุมชนบ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์เยาวชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ เยาวชนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของชุมชนบ้านม่วงคำ ดังนี้ชุมชนบ้านม่วงคำเป็นชุมชนขนาดเล็ก มีประชากรไม่หนาแน่นมากเกินไป ผู้คนมีความสามัคคี รักใคร่ ประองดองกันดี เวลาทำงานในหมู่บ้านก็มักจะช่วยกันและร่วมมือกันเป็นอย่างดี รายได้ส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามฤดูกาล เช่น ข้าว หอมแดง ผักกวางตุ้ง เป็นต้น รวมทั้งการรับจ้าง นอกจากนี้ภายในหมู่บ้านม่วงคำยังมีการจัดตั้งกลุ่มหลายๆ กลุ่ม อาทิ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน เป็นต้น โดยมีผู้นำหมู่บ้าน(ผู้ใหญ่บ้าน) และเจ้าอาวาสวัดม่วงคำเป็นแกนนำที่สำคัญของ

ชุมชน และเป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพ เป็นศูนย์รวมทางจิตใจ อีกทั้งเยาวชน บางคนยังให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำชุมชนไว้อย่างน่าสนใจว่า หมู่บ้านม่วงคำเป็นหมู่บ้านที่โชคดี เพราะมีผู้นำหมู่บ้านที่ดี และเป็นที่ยิ่งของประชากรในหมู่บ้านได้ แต่ยังมีเยาวชนบางคนได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านม่วงคำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคิด และมโนภาพที่น่าฟังว่า ในชุมชนบ้านม่วงคำนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ค่อยได้ผลและแก้ไขยาก เพราะเสพติด 70 เปอร์เซ็นต์ของคนในหมู่บ้าน และวัยรุ่นติดอันดับต้นๆ ของหมู่บ้าน วัยรุ่นกลุ่มหนึ่งบอกว่าเลิกไม่ได้และไม่กลัวตายด้วย

5.2 การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการช่วยเหลือหรือพัฒนาชุมชน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ในประเด็นการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือหรือพัฒนาชุมชน พบว่าเยาวชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลืองานของชุมชนอย่างหลากหลายในโอกาสต่างๆ ความถี่ในการช่วยเหลือของเยาวชนแต่ละคนไม่เท่ากัน คือ บ่อยครั้งหรือแทบทุกครั้งที่มีกิจกรรมเคยเป็นบางครั้งหรือเคยบ้างหรือช่วยถ้ามีโอกาส กิจกรรมต่างๆ ที่เยาวชนมีส่วนร่วม ได้แก่ งานวัดงานในหมู่บ้าน เข้าร่วมกิจกรรมในวันต้นกล้ารักชุมชน กิจกรรมบิณฑบาต ประโยชน์ เช่น การเก็บขยะรอบหมู่บ้านและพัฒนาหมู่บ้าน รวมทั้งกิจกรรมการเดินทางชมรมวงศ์ด้านยาเสพติดของเทศบาล ตลอดจนช่วยรณรงค์ให้คนในชุมชนเลิกเสพ เลิกค้า ช่วยงานเด็กใน งานบวชภาคฤดูร้อน และร่วมพัฒนาหมู่บ้าน แต่มีเยาวชนบางส่วนที่มีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันออกไป คือ หากมีกิจกรรมสำหรับชุมชน มักจะช่วยโดยทำผลงานเข้าประกวด

5.3 สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในเรื่องสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน ได้ข้อมูลดังนี้

1.3.1 ปัจจุบัน

เยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำนิยมสูบบุหรี่กันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของเยาวชนชายที่มีอายุ 17 ปี ขึ้นไป นอกจากนั้นยังดื่มสุรามากถึงร้อยละ 58 ของเยาวชนที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งนี้การสูบบุหรี่ของเยาวชนน่าจะมีสาเหตุมาจากค่านิยมของกลุ่ม อยากรู้ อยากลอง อยากเป็นแบบผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่หรือการเห็นตัวอย่างจากผู้ใหญ่และการโฆษณา เมื่อติดแล้วก็เลิกยาก แต่ยังมีเยาวชนบางคนให้ความเห็นว่า การสูบบุหรี่เป็นเรื่องธรรมดา และไม่ได้คำนึงถึงโทษของบุหรี่มากนัก แต่ก็มีเยาวชนกลุ่มหนึ่งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ที่เกิดขึ้น โดยการส่งเสริมให้เยาวชนสนใจธรรมะ เข้าวัด เพราะเยาวชนส่วนใหญ่ขาดสติ ขณะเดียวกันมีเยาวชนบางคนได้ให้ความคิดเกี่ยวกับสถานการณ์การสูบบุหรี่ของ

เยาวชนในปัจจุบันอีกด้านหนึ่ง ซึ่งแตกต่างกับความคิดเห็นที่ได้กล่าวมาข้างต้นอย่างสิ้นเชิง คือ เยาวชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจกับบุหรีมากนักก็มีส่วนน้อยที่ให้ความสนใจ

2.3.2 อนาคต

เยาวชนส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่า เยาวชนบ้านม่วงคำน่าจะมีการสูบบุหรีมากยิ่งขึ้น ถ้ายังมีการปล่อยให้สถานการณืเป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ คือ ผู้ใหญ่ยังเสพให้เยาวชนเห็นหรือมีการ โฆษณา รวมทั้งยังไม่มีมาตรการรณรงค์ให้ความรู้กันอย่างจริงจังและที่น่าเป็นห่วงมากที่สุดคือ ถ้าเยาวชนมีการรวมกลุ่มกัน และชักชวนรุ่นน้องให้สูบบุหรี ก็จะส่งผลให้มีเยาวชนสูบบุหรีมากยิ่งขึ้น ในที่สุดก็จะเป็นปัญหาของหมู่บ้านและเป็นช่องทางให้เยาวชนในหมู่บ้านติดสิ่งเสพทางชนิดอื่นต่อไป ทั้งนี้เยาวชนยังได้ให้แนวทางการแก้ไขปัญหาวัวว่า ควรตั้งร้านค้าห้ามจำหน่ายบุหรีให้กับเยาวชน ขอความร่วมมือกับผู้ใหญ่ในชุมชน ไม่ให้ทำเป็นตัวอย่างหรือเวลาสูบบุหรีควรออกจากเยาวชน รวมทั้งหากมีการสนับสนุนในด้านกีฬาหรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คนจะสนใจบุหรีลดลงหรืออาจจะไม่สนใจบุหรีอีกเลย

5.4 การมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหการสูบบุหรีของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ ตนสามารถช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหการสูบบุหรีของเยาวชนในหมู่บ้านได้ ซึ่งแต่ละคนก็ได้เสนอแนะกิจกรรมดังต่อไปนี้ คือ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษของบุหรีและชักชวนเยาวชนที่สูบบุหรีเข้าร่วมโครงการเลิกบุหรี เพื่อจะได้เห็นโทษของการสูบบุหรีและเลิกสูบบุหรี ทำงานอดิเรก จัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับความรู้เรื่องพิษภัยของบุหรี รณรงค์ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เมื่อเห็นเยาวชนสูบบุหรีก็คอยดักเตือน ซึ่งแนะแนวทาง คอยเป็นหูเป็นตาให้กับทางหมู่บ้านและสนับสนุนในด้านกีฬา หากมีกิจกรรมก็พร้อมที่จะเข้าร่วม ช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังมีเยาวชนบางคนที่ตั้งใจว่าจะทำทุกอย่างคือให้คนในชุมชนปลอดภัยเสพติดให้ได้แม้จะแลกด้วยชีวิตก็ตาม แต่ก็ยังมีเยาวชนที่มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป คือ คิดว่าสามารถที่จะช่วยเหลือได้ครั้งต่อครั้งและไม่เคยได้ร่วมกิจกรรมกับทางชุมชน เพราะมีธุระหรือกิจกรรมอื่นที่จำเป็นมากกว่า

5.5 คิดเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชนเพื่อดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหการสูบบุหรีในหมู่บ้านม่วงคำ

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่งเพราะเป็นกิจกรรมที่ดี หากมีการรวมกลุ่มกันอย่างสร้างสรรค์ ช่วยกันทำกิจกรรมในด้านที่ดีและช่วยกันรณรงค์อย่างจริงจัง ทั้งนี้จะทำให้เยาวชนส่วนใหญ่รู้จักโทษของการสูบบุหรีและเป็นการป้องกันไม่ให้เยาวชนรุ่นน้องหันมาสูบบุหรีเพิ่มมากขึ้น แล้วอาจทำให้ปริมาณการสูบบุหรีของเยาวชนบ้านม่วงคำลดลงและรวมไปถึงประชากรของผู้สูบบุหรีในหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นกลุ่มพ่อบ้านหรือแม่บ้านมีการสูบบุหรีลดลง

ด้วย ซึ่งเยาวชนบางคนให้ความเห็นว่า คิดว่าหากทำได้จริงก็ดีต่อชุมชน และตัวของเยาวชน นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเด็กให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ส่งผลให้ห่างไกลยาเสพติด เป็นการฝึกเยาวชนในการทำงาน ช่วยแก้ไขปัญหามู๋บ้านและยังเป็นกำลังเสริมช่วยอีกแรงของผู้ใหญ่ แต่ยังมีเยาวชนบางคนสะท้อนความคิดอีกด้านไว้อย่างน่าสนใจว่า ปัญหาอยู่ที่ว่าเยาวชนในมู๋บ้านไม่ค่อยสามัคคีกัน และความคิดนั้นไม่ตรงกัน ผู้นำเยาวชนต้องเข้มแข็งเด็ดขาด

5.6 กิจกรรมหรือกลวิธีที่เหมาะสมในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในมู๋บ้านม่วงคำ

กลุ่มเป้าหมายได้ให้ข้อมูลด้านกิจกรรมหรือกลวิธีต่างๆ ที่เหมาะสมในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในมู๋บ้านม่วงคำไว้อย่างหลากหลาย เช่น การประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ในรูปแบบของเสียงตามสายในการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์กิจกรรม รว. ทั้งการให้ความรู้ทางด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจำหน่ายบุหรี่ให้แก่เยาวชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ นาวิซิดี (VCD) เกี่ยวกับโทษของบุหรี่เสนอให้เยาวชนหรือประชากรในมู๋บ้านได้รับชมและรับฟัง จัดกิจกรรมอบรมเรื่องบุหรี่เพื่อให้ความรู้เรื่องโทษของบุหรี่ จัดกิจกรรมการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความสามัคคีให้แก่เยาวชน เช่น กีฬาฟุตบอลด้านกีฬาเสพติด ส่งเสริมให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เยาวชนเลิกสนใจบุหรี่ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะให้จัดกิจกรรมทุกๆ 2 สัปดาห์ โดยความร่วมมือของทุกหน่วยงาน

5.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในมู๋บ้านม่วงคำ

กลุ่มเป้าหมายได้ให้ความเห็นว่า หากเยาวชนมีการรวมกลุ่มกัน ช่วยกันป้องกันอย่างจริงจังและมีความสามัคคีก็คงประสบความสำเร็จหรืออาจแก้ไขปัญหาก็ได้บ้าง นอกจากนี้ยังให้ความเห็นว่าถ้าเยาวชนได้ตระหนักถึงโทษของการสูบบุหรี่และมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และแก้ไขปัญหาย่างจริงจังก็จะสามารถลดปัญหาและปริมาณของเยาวชน ตลอดจนกลุ่มพ่อบ้าน และแม่บ้านที่สูบบุหรี่ลงได้ แต่เยาวชนบางคนได้ให้ความเห็นในทางตรงกันข้ามอย่างมีเหตุผลว่า เยาวชนด้วยกันเองจะแก้ปัญหาไม่ค่อยได้ เพราะคนที่สูบบุหรี่เป็นผู้ใหญ่ที่ไม่เกรงใจเยาวชนอยู่แล้ว และไม่ฟังแม้แต่คนเนครอบครัว จึงต้องพึ่งผู้ใหญ่บ้าน พี่รัฐและให้ข้อมูลกับตำรวจด้วย

การสัมภาษณ์กลุ่มเยาวชนหลังทำการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของชุมชนบ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์เยาวชนในเรื่องของลักษณะของหมู่บ้านม่วงคำในความคิดของตนเองพบว่า เป็นชุมชนขนาดกลาง ประชากรหนาแน่นพอสมควร สามัคคี รักใคร่กัน ตลอดจนช่วยเหลือซึ่งกันและกันดี แต่เยาวชนบางคนให้ความเห็นว่าเป็นชุมชนที่มีความสามัคคีกันเฉพาะกิจกรรมของหมู่บ้าน แต่ถ้าเป็นกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นส่วนตัวจะไม่ค่อยช่วยเหลือกันเท่าที่ควรและยังให้ความเห็นกับเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำอีกว่าเป็นกลุ่มที่มีความสามัคคีกันเฉพาะกลุ่มเยาวชนชายก็คบหาและช่วยเหลือกันเฉพาะกลุ่มของผู้ชาย แต่เยาวชนหญิงก็จะสามัคคีกันเฉพาะกลุ่มผู้หญิง แต่เยาวชนบางคนได้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างในเชิงการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า เยาวชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือมากนัก แต่ชาวบ้านให้ความร่วมมือกันดี

2. การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการช่วยเหลือหรือพัฒนาชุมชนของตนเอง

เยาวชนบ้านม่วงคำส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนทั้งงานพัฒนาหมู่บ้าน งานวัด การเก็บขยะภายในชุมชนและนำขยะที่ได้ไปขาย รวมทั้งทำงานเป็นสมาชิกของกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำ เช่น การประชุม เสี่ยงตามสาย ดันไม้พุดได้ การแข่งขันฟุตบอล เป็นต้น ซึ่งเยาวชนบางคนยังช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธ ระเบาะ โยชน์ต่างๆ ทั้งระดับหมู่บ้าน ระดับเทศบาล ระดับตำบลและกิจกรรมช่วยเหลือเพื่อนบ้าน

3. สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในเรื่องสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน ได้ข้อมูลที่จำแนกตามช่วงเวลา ดังนี้

3.1 ปัจจุบัน

เยาวชนยังมีการสูบบุหรี่อยู่จำนวนมากโดยเฉพาะเยาวชนชาย แต่ในขณะเดียวกันเยาวชนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลในเชิงบวกว่ามีเยาวชนที่สูบบุหรี่อยู่แต่ไม่มากนัก เพราะเห็นตัวอย่างจากโฆษณาและผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน รวมทั้งเยาวชนเริ่มรู้ถึงพิษภัยของบุหรี่จากกิจกรรมเสี่ยงตามสาย เรื่องพิษภัยจากการสูบบุหรี่ ดันไม้พุดได้และการแข่งขันฟุตบอล แต่ยังไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเลิกสูบบุหรี่ได้ เพราะยังใช้เวลาน้อยเกินไป

3.2 อนาคต

คาดว่าจะมีจำนวนผู้สูบบุหรี่ลดน้อยลง ถ้ามีการปฏิบัติกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมความรู้พิษภัยของบุหรี่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขณะเดียวกันเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งก็มีความเห็นว่าหากยังมีตัวอย่างให้เยาวชนเห็นอีกคิดว่าการสูบบุหรี่ของเยาวชนจะมีมากขึ้น รวมทั้งถ้าไม่มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ในกลุ่มเยาวชน ปัญหาก็น่าจะรุนแรงมากขึ้น

4. การมีส่วนช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน โดยการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เช่น การเป็นสมาชิกของกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำ ในการรณรงค์และการส่งเสริมความรู้เรื่องพิษภัยจากการสูบบุหรี่ ตลอดจนการต่อต้านยาเสพติดต่างๆ เพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มเยาวชนในหมู่บ้าน การแนะนำให้คนที่สูบบุหรี่เลิกสูบบุหรี่ การประชาสัมพันธ์โดยใช้เสียงตามสาย ต้นไม้พูดได้ และการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด ทั้งนี้เยาวชนบางคนได้ให้ข้อมูลว่าจะทำงานในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงานของกลุ่มเยาวชนที่ได้กำหนดไว้ แต่มีเยาวชนบางส่วนให้ข้อมูลว่าช่วยได้เพียงบางส่วนเท่านั้น

5. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชนเพื่อดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

เยาวชนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ คือ เป็นการจัดกิจกรรมที่ดีมาก เพราะเป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์และมีประโยชน์ต่อตัวเยาวชนเองทั้งในเรื่องของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเยาวชนยังมีความคิดดีๆ ที่จะดำเนินกิจกรรมจากโรงเรียนที่ได้เคยทำมา ถ้าหากมีการร่วมมือ สามัคคีกันก็สำเร็จทางได้ นอกจากนี้เยาวชนบางส่วนยังให้ความเห็นว่าทุกวันนี้มีเยาวชนเริ่มทำงานให้กับหมู่บ้านมากขึ้น สนุกดี ได้ประโยชน์ ดีกว่าอยู่เฉยๆ รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนอีกด้วย

6. กิจกรรมหรือกลวิธีที่เหมาะสมในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

เยาวชนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลในเรื่องของกิจกรรมหรือกลวิธีต่างๆ ที่คิดว่าเหมาะสมในการที่จะปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำว่า การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์โดยใช้เสียงตามสายเป็นกิจกรรมที่ดีที่สุด เพราะทำง่าย มีอุปกรณ์พร้อม อีกทั้งกิจกรรมต้นไม้พูดได้ และการแข่งขันฟุตบอล เพราะเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ได้ในวงกว้างเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีเยาวชนบางส่วนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่น่าสนใจอีกหลายกิจกรรม เช่น การพาไปดูสถานที่ที่มีผู้ป่วยที่เกิดจากการสูบบุหรี่จริงหรือนำตัวอย่างของผู้ป่วยที่เกิดจากการสูบบุหรี่จริงมาให้ดูและควรจัดการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์เยาวชนในเรื่องความสามารถในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็นไปได้มาก ช่วยได้มาก

เพราะเกิดจากการรวมกลุ่มกันทำงานของเยาวชน อีกทั้งชาวบ้านและผู้ปกครองก็ให้การสนับสนุน แต่มีเยาวชนส่วนน้อยที่เห็นว่าช่วยได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น

ผลการสัมภาษณ์ชาวบ้านก่อนดำเนินโครงการ

ผลการสัมภาษณ์ชาวบ้านก่อนดำเนินโครงการแสดงได้ ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของชาวบ้านม่วงคำ ตำบลอินทจิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	8	53.30
หญิง	7	46.70
รวม	15	100.00
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้ศึกษา	0	0.00
ประถมศึกษา	14	93.30
มัธยมศึกษาตอนต้น	0	0.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0	0.00
ปริญญาตรี	1	6.7
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00
รวม	15	100.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ที่บ้านม่วงคำ		
ตั้งแต่กำเนิด	8	53.30
ต่ำกว่า 10 ปี	3	20.00
10 - 20 ปี	2	13.30
21 - 30 ปี	2	13.30
31 - 40 ปี	0	0.00
41 - 50 ปี	0	0.00
มากกว่า 50 ปี	0	0.00
รวม	15	100.00
การสูบบุหรี่		
ไม่สูบ	11	73.30
ไม่เกิน 10 ปี	0	0.00
10 - 20 ปี	0	0.00
21 - 30 ปี	2	13.30
31 - 40 ปี	1	6.70
41 - 50 ปี	0	0.00
มากกว่า 50 ปี	1	6.70
รวม	15	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าชาวบ้านหมู่บ้านม่วงคำ ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุ 41- 50 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา อาศัยอยู่ในหมู่บ้านม่วงคำตั้งแต่กำเนิดและไม่สูบบุหรี่

1. ทักษะของชาวบ้านเกี่ยวกับเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านม่วงคำสรุปได้ว่า เยาวชนรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมดีเพราะมีประโยชน์ต่อสังคม มีความสามัคคี แต่ยังมีชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่งให้ความเห็นว่ากลุ่มเยาวชนของหมู่บ้านยังเป็นเด็ก เกร ขอบมั่วสุมกันในทางที่ไม่ดี มีจำนวนมากที่ติดยาเสพติด ไม่มีความสามัคคี แยกแยะ ขณะที่ชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่งได้ให้ความเห็นว่า เยาวชนในหมู่บ้านมีการแบ่งกลุ่มเป็นพรรค

พวกตามความชอบ ความสนิทสนมและลักษณะการดำเนินชีวิต เช่น กลุ่มที่ทำงานรับจ้างในหมู่บ้าน กลุ่มเรียนหนังสือภายในอำเภอแม่แตงและกลุ่มที่เรียนหนังสืออยู่ในอำเภอเมือง ดังนั้นเด็กและเยาวชนจึงไม่ค่อยสนิทสนมกันมากนักและมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยดีต่อกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีผู้นำโดยธรรมชาติ แต่ผู้นำดังกล่าวขาดความเอาใจใส่ดูแลเด็กให้เป็นไปในทางที่เหมาะสมเท่าที่ควร เช่น การนำเด็กเข้าร่วมกิจกรรมที่หมู่บ้านจัดขึ้น การให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ภายในหมู่บ้าน ดังนั้นจึงต้องพยายามชักนำให้เยาวชนมีการรวมกลุ่มกันในทางที่ดีกว่านี้ ควรส่งเสริมเยาวชนให้เล่นกีฬา ไม่มัวเมาหาเสพติดและมีความสามัคคีกัน

2. สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านม่วงคำ ในเรื่องสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านได้ข้อมูลตามช่วงเวลาได้ ดังนี้

2.1 ปัจจุบัน

เท่าที่เห็น มีการจับกลุ่มกันสูบบุหรี่มากยิ่งขึ้นไม่น้อยกว่าล่องเสพติดอื่นๆ เยาวชนในหมู่บ้านมีอัตราการสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยกลุ่มเยาวชนชายจะสูบบุหรี่มากกว่าเยาวชนหญิงและมีอายุลดลงเรื่อยๆ ปัจจุบันเด็กชายเริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ 14 ปี โดยมีสาเหตุมาจากค่านิยมของกลุ่ม การเห็นตัวอย่างจากผู้ใหญ่ที่สูบบุหรี่ในครอบครัวและในชุมชน อยากให้กลุ่มยอมรับและมีพฤติกรรมเลียนแบบ ชาวบ้านบางส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดตั้งสถานที่ขายบุหรี่เพียงแห่งเดียว คือบ้านผู้ใหญ่บ้านและควรมีการขายให้แก่เยาวชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

2.2 อนาคต

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ให้ข้อมูลในทางเดียวกันว่า หากไม่มีกิจกรรมด้านการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่และหาเสพติดชนิดอื่น รวมถึงการไม่ปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด ทั้งแม่ค้า พ่อค้า ผู้บริโภคนและผู้จัดจำหน่ายจนการห้ามปรามแล้ว เยาวชนทั้งชายและหญิงน่าจะมีอัตราการสูบบุหรี่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในบางกลุ่มหากมีการรณรงค์ส่งเสริมพิษภัยของบุหรี่อย่างจริงจัง การสูบบุหรี่อาจลดลงจนกระทั่งหมดไปจากบ้านม่วงคำในที่สุด นอกจากนี้ชาวบ้านยังได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรงดสูบบุหรี่บ้าง ผู้ใหญ่บ้านควรลดปริมาณการจำหน่ายบุหรี่ลง จนไม่มีการขายบุหรี่เลย

3. ความเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชน เพื่อดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชนในหมู่บ้านเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในชุมชน ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าเป็นกิจกรรมที่ดี ถ้าหากเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อดำเนินกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เยาวชนกับเยาวชนที่สูบบุหรี่จะเข้าใจกันได้ดี ถ้าเป็นการร่วมมือกันของผู้ใหญ่กับเยาวชนในหมู่บ้านจะส่งผลให้การดำเนินการป้องกันและ

แก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ในกลุ่มเยาวชนดำเนินไปอย่างจริงจัง มีตัวอย่างของการไม่เกี่ยวข้องกับ บุหรี่ที่ดี การเสพยาเสพติดและการสูบบุหรี่จะลดลงหรือเยาวชนอาจไม่สูบบุหรี่มากขึ้น และอยาก ให้การสูบบุหรี่หมดไปจากบ้านม่วงคำ อยากให้เยาวชนแข็งแรง เห็นโทษและพิษภัยของบุหรี่ด้วย ตนเอง นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านบางคนให้ความเห็นว่า เยาวชนเป็นพลังที่จะช่วยชุมชนให้ปราศจาก บุหรี่เพราะกลุ่มเยาวชนจะจัดกิจกรรมขึ้นเรื่อยๆเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ ทั้งนี้เพราะการ แก้ปัญหาคาการสูบบุหรี่เป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับวัยรุ่นในปัจจุบัน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ใน หมู่บ้านม่วงคำของเยาวชน

ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า โอกาสที่กลุ่มเยาวชนจะสามารถ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำนั้นมีมาก โดยให้เหตุผลว่าพลัง กลุ่มมีมาก อีกทั้งถ้ามีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง ร่วมมือกันหรือที่เรียกว่ามีความสามัคคี มีกิจกรรม ด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังจะเป็นผลดีต่อบ้านคงจะสามารถ ดำเนินการได้มากแน่นอน แต่ยังมีชาวบ้านบางส่วนที่ยังไม่แน่ใจกับการทำงานของกลุ่มเยาวชน อีกทั้ง บางกลุ่มยังให้ความเห็นที่เป็นไปได้บ้างและเป็นไปไม่ได้ โดยให้เหตุผลว่าเยาวชนส่วนมาก มักจะแอบไปสูบบุหรี่ในห้องน้ำและปิดบังว่าตนไม่คอยสูบบุหรี่

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

ชาวบ้านส่วนใหญ่พร้อมที่จะมีส่วนร่วมช่วยในด้านการให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ กับกลุ่มเยาวชนทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรม เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ ส่วนชาวบ้าน อีกส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่าชาวบ้านจะมีส่วนร่วมช่วยในการว่ากล่าว ตักเตือน แนะนำวิธีการเลิกบุหรี่ ให้กับลูกหลาน นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านบางคนพร้อมที่จะมีส่วนช่วยอย่างจริงจัง คือ คอยสอดส่อง ดูแลกลุ่มเยาวชนให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติกิจกรรมและสนับสนุน การดำเนินกิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนจัดขึ้น ช่วยประสานงานและติดต่อกับกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้านเพื่อ ให้ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน

ผลการสัมภาษณ์ชาวบ้านหลังการวิจัย

1. ทักษะของชาวบ้านเกี่ยวกับเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านในหมู่บ้านหลังจากที่กลุ่มเป้าหมายได้ปฏิบัติกิจกรรม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการสูบบุหรี่ในชุมชน พบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ยังมองเยาวชนใน หมู่บ้านในภาพรวม คือ มีนิสัยเหมือนวัยรุ่นทั่วไป อาทิ อยากรู้อยากลอง รวมตัวกันตามนิสัยของ

วัยรุ่น เช่น เทียว เล่นกีฬา ทำประโยชน์ในชุมชน พุดคุย รวมถึงการสูบบุหรี่ กินเหล้าและเที่ยวเตร่ ขณะเดียวกันก็มีชาวบ้านจำนวนไม่น้อยที่มีความเห็นเกี่ยวกับกลุ่มเยาวชนในเชิงบวก คือ มีการรวมกลุ่มกันทำงานในทิศทางที่ดีมากขึ้น ซึ่งมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มด้วยความสามัคคีและให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ประกอบกับการรวมกลุ่มดังกล่าวเป็นการทำงานเพื่อชุมชนมากกว่าเดิมและเป็นรูปธรรมมากขึ้น กลุ่มเริ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้นกว่าเดิมแต่การบริหารจัดการ ตลอดจนการแบ่งงานของกลุ่มยังไม่ชัดเจน เนื่องจากคณะกรรมการของกลุ่มยังไม่มีประสิทธิภาพในการทำงานมากนักและยังขาดวุฒิภาวะในการเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านบางส่วนที่มองเยาวชนว่าภายในกลุ่มยังมีการแบ่งเป็นกลุ่มย่อย มีการทำงานเป็นบางกลุ่มและมีความขัดแย้งภายในกลุ่มบ้างเล็กน้อย

2. สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ในเรื่องสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน ได้ข้อมูลตามช่วงเวลา ดังนี้

2.1 ปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน พบว่ายังมีเยาวชนชายสูบบุหรี่อยู่เป็นจำนวนมาก และเริ่มสูบบุหรี่ในขณะที่ยังน้อยและมีอัตราการสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่มักสูบบุหรี่เพราะต้องการเข้ากลุ่ม เลียนแบบเพื่อน ต้องการให้เพื่อนยอมรับและมีเจตคติและค่านิยมที่ผิด เนื่องจากเห็นการสูบบุหรี่ของผู้ใหญ่

2.2 อนาคต

ชาวบ้านให้ข้อมูลที่คาดว่าสถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นและน่าจะแก้ไขได้ แต่ต้องใช้เวลาพอสมควรปริมาณผู้สูบบุหรี่จึงจะลดลง แต่ต้องมีกระบวนการบางอย่างอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ช่วยเหลือกันทั้งหมู่บ้านเพื่อส่งผลให้สถานการณ์ดีขึ้นแต่ชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่งให้ข้อมูลเสริมว่า ถ้าไม่มีการป้องกันแก้ไขหรือทำกิจกรรมอย่างจริงจัง คนในหมู่บ้านไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็คงจะมีการสูบบุหรี่ของเยาวชนมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง

3. ความเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชน เพื่อดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้าน พบว่าชาวบ้านส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าเป็นเรื่องดีและเห็นด้วย เพราะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ มีประโยชน์และเป็นการแก้ไขปัญหาอีกทางหนึ่ง เยาวชนจะรู้จักการทำงาน ช่วยเหลือหมู่บ้านและช่วยแก้ปัญหาของตัวเอง ผู้ใหญ่พร้อมที่จะ

ให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเต็มที่ซึ่งดูจากกิจกรรมที่ผ่านมา เยาวชนมีความตั้งใจในการประกาศเสียงตามสายที่บ้านพ่อหลวง การเอาป้ายคำขวัญเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ติดตามต้นไม้ หรือการแข่งขันกีฬา เพราะชาวบ้านจะได้รับความรู้และถ้าหากเยาวชนให้ความร่วมมือ มีความสามัคคี ทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องก็จะทำให้ปัญหาการสูบบุหรี่ลดน้อยลง หากกลุ่มเยาวชนมีความเข้มแข็งมากกว่านี้ก็จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำของเยาวชน

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้านม่วงคำเกี่ยวกับความสามารถของกลุ่มเยาวชนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้าน พบว่าชาวบ้านกลุ่มแรกได้ให้ข้อมูลว่า ถ้าฟังกลุ่มเยาวชนคงทำได้ไม่หมด จำเป็นต้องให้ชาวบ้านหรือชุมชนมีส่วนร่วมด้วย จึงจะให้ผล ส่วนอีกกลุ่มได้ให้ข้อมูลว่ามีความเป็นไปได้สูง เพราะเยาวชนวัยเดียวกันจะพูดกันง่าย อีกทั้งเป็นคลื่นลูกใหม่ มีการศึกษาดี มีความรู้และมีประสบการณ์จากโรงเรียนที่สามารถนำมาปรับเป็นกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือหมู่บ้าน การประกาศเสียงตามสายหรือป้ายคำขวัญเกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่ที่ติดตามต้นไม้ก็แสดงออกซึ่งความตั้งใจดีและเป็นการเริ่มต้นที่ดี ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็เห็นดีด้วย ซึ่งหากกลุ่มยังเข้มแข็ง มีความสามัคคี ไม่แตกแยกกัน ตลอดจนกระทำการและแก้ไขปัญหาย่างจริงจังก็จะสามารถดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เยาวชนบางส่วนลดการสูบบุหรี่ลงได้

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

จากการสัมภาษณ์ชาวบ้าน พบว่าชาวบ้านพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานของกลุ่มเยาวชนในด้านต่างๆ ทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริม รวมถึงการช่วยเหลือในกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางด้านวิธีการทำงาน การประสานงานกับกลุ่มอื่นๆ ในชุมชนท้องถิ่น ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชนที่ทำกิจกรรมและร่วมมือทำกิจกรรมบางอย่างที่พอจะทำได้ หรือถ้ามีโอกาส ส่วนชาวบ้านบางคนให้ข้อมูลอย่างน่าสนใจชมว่าจะให้ความร่วมมือในกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนในกิจกรรม

สรุปผลการพัฒนาบทบาทของเยาวชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำระหว่างก่อนและหลังการพัฒนา

1. กลุ่มเยาวชน

1.1 ความคิดเห็นของกลุ่มเยาวชนเกี่ยวกับลักษณะของชุมชนบ้านม่วงคำ

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาดังกล่าวกลุ่มเยาวชนให้ข้อมูลที่คล้ายกัน คือ สภาพความสัมพันธ์ของประชากรในหมู่บ้านมีความสามัคคี รักใคร่ ประองคองกันดี ตลอดจนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีผู้ใหญ่บ้านและเจ้าอาวาสวัดม่วงคำซึ่งเป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือและเป็นศูนย์รวมทางจิตใจทั้งทางด้านทุกข์ และสุขเป็นแกนนำที่สำคัญของชุมชน แต่ปัญหาของเยาวชนในหมู่บ้าน โดยเฉพาะการดื่มสุราและสูบบุหรี่ยังเป็นปัญหาที่แก้ได้ยาก

1.2 การมีส่วนร่วมของเยาวชนในการช่วยเหลือ หรือการพัฒนาชุมชนของตนเอง

พบว่าข้อมูลก่อนทำการวิจัยเยาวชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือหมู่บ้านค่อนข้างหลากหลาย แต่เป็นครั้งคราวตามงานที่มีขึ้นในโอกาสต่างๆ ของแต่ละปี เช่นงานวัด งานหมู่บ้าน งานกฐิน กิจกรรมต้นกล้ารักชุมชน เป็นต้น ส่วนหลังการวิจัย เยาวชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและพัฒนาชุมชนของตนเองเป็นรูปธรรมมากขึ้นในรูปของการรวมกลุ่มเยาวชนซึ่งมีบทบาทหลักในการแก้ไขและป้องกันการสูบบุหรี่ในชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมเสียงตามสาย ต้นไม้พูดได้และการแข่งขันฟุตบอล เป็นต้น

1.3 สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน

1.3.1 ปัจจุบัน

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลามีข้อมูลที่คล้ายคลึงกัน คือ เยาวชนในหมู่บ้านนิยมสูบบุหรี่กันเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะเยาวชนชายซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากความอยากรู้อยากลอง การเลียนแบบผู้ใหญ่ที่สูบบุหรี่และการชักชวนของเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน แต่หลังจากทำวิจัย เยาวชนเริ่มรู้ถึงพิษภัยของบุหรี่จากกิจกรรมเสียงตามสายเรื่องพิษภัยของการสูบบุหรี่หรือป้ายที่ติดตามต้นไม้ และการแข่งขันฟุตบอลแต่ยังไม่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเลิกสูบบุหรี่ได้เพราะช่วงเวลายังน้อยไป

1.3.2 อนาคต

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาที่มีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกัน คือ คิดว่าจะมีจำนวนผู้สูบบุหรี่และปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชนลดน้อยลงถ้ามีการปฏิบัติกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของบุหรี่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งในทางตรงกันข้ามถ้าหมู่บ้านยังคงปล่อยให้สถานการณ์การสูบบุหรี่เป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ และไม่มีการรณรงค์ให้ความรู้กันอย่างจริงจังจะทำให้การสูบบุหรี่ของเยาวชนมีมากขึ้น

1.4 การมีส่วนร่วมช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ พบว่าก่อนทำการวิจัยเยาวชนมีเพียงความคิดเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในชุมชนเท่านั้น เช่น การแนะนำกิจกรรมต่างๆ ทั้งการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ การชักชวนเยาวชนที่สูบบุหรี่เข้าร่วม โครงการเลิกบุหรี่ การเล่นเกม การจัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับความรู้เรื่องพิษภัยของบุหรี่ ตลอดจนการตักเตือนเมื่อเห็นเยาวชนสูบบุหรี่ แต่ก็ไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างเป็นทางการแต่อย่างใด แต่หลังจากมีการวิจัยกลุ่มเยาวชนมีบทบาทในเรื่องดังกล่าวในเชิงปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะการเป็นสมาชิกของกลุ่มเยาวชนบ้านม่วงคำ การณรงค์และส่งเสริมความรู้เรื่องพิษภัยจากการสูบบุหรี่ด้วยกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของกิจกรรมเสียด้านเสียด้านไม้พูดได้และการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด

1.5 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชนเพื่อดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลามีข้อมูลที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นกิจกรรมที่ดีหากมีการรวมกลุ่มกันปฏิบัติกิจกรรมในด้านดีและช่วยกันรณรงค์อย่างจริงจัง เพราะจะทำให้เยาวชนส่วนใหญ่รู้จักโทษของการสูบบุหรี่และเป็นการป้องกันไม่ให้รุ่นน้องหันมาสูบบุหรี่ อีกทั้งยังมีประโยชน์ต่อตัวเยาวชนเองทั้งในเรื่องของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนอีกด้วย

1.6 กิจกรรมหรือกลวิธีที่เหมาะสมในการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

พบว่าก่อนทำการวิจัยกลุ่มเยาวชนได้แนะนำกิจกรรมหรือกลวิธีต่างๆ ไว้อย่างหลากหลาย เช่น กิจกรรมการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ทางกฎหมาย การให้เยาวชนได้ดูสารคดีเกี่ยวกับโทษของบุหรี่ ตลอดจนการอบรมเรื่องพิษภัยของบุหรี่โดยตรงแต่หลังจากทำวิจัยแล้ว กลุ่มเยาวชนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด 3 กิจกรรม เพราะเป็นกิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนปฏิบัติได้จริงจนถึงปัจจุบัน คือ กิจกรรมเสียด้านไม้พูดได้เนื่องจากทำง่ายและมีอุปกรณ์พร้อม รวมทั้งกิจกรรมต้นไม้พูดได้และการแข่งขันฟุตบอล ส่วนกิจกรรมอื่นเป็นเพียงความคิดที่กลุ่มเยาวชนจะปฏิบัติในอนาคต เช่น การพาไปดูตัวอย่างของผู้ป่วยที่เป็นโรคจากการสูบบุหรี่ที่ศูนย์บำบัดยาเสพติดและการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของการสูบบุหรี่

1.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลากลุ่มเยาวชนส่วนใหญ่ให้ข้อมูลคล้ายกัน คือ เป็นไปได้มากถ้ามีการช่วยกันทำกิจกรรมการป้องกันอย่างจริงจังและต่อเนื่องด้วยความสามัคคี อีกทั้ง

ชาวบ้านและผู้ปกครองก็เห็นด้วย แต่ควรเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วย เพราะเยาวชนด้วยกันอาจแก้ไขปัญหาไม่ได้ทั้งหมด

2. ชาวบ้าน

2.1 ทักษะของชาวบ้านเกี่ยวกับเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำ

พบว่าการก่อนการวิจัยชาวบ้านมีทักษะต่อเยาวชนส่วนใหญ่ในหมู่บ้านในเชิงลบ คือเป็นเด็กเกเร ชอบมั่วสุมกันในทางที่ไม่ดี มีจำนวนมากที่ติดยาเสพติด แต่ก็มีบางกลุ่มที่ทำกิจกรรมดี มีประโยชน์และมีการช่วยเหลือต่างๆ ที่สร้างสรรค์และพัฒนาหมู่บ้าน ส่วนหลังการวิจัยชาวบ้านมีทักษะเกี่ยวกับเยาวชนในทางบวกมากขึ้นในรูปแบบของกลุ่มเยาวชน คือ มีการรวมกลุ่มกัน ทำงานในทิศทางที่ดีมากขึ้น แต่ยังมีปัญหาบ้างในเรื่องของการแบ่งงานของกลุ่มยังไม่ชัดเจน เนื่องจากคณะกรรมการของกลุ่มยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมากนักและยังขาดวุฒิภาวะในกาเป็นผู้นำ

2.2 สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้าน

2.2.1 ปัจจุบัน

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาชาวบ้านให้ข้อมูลที่เหมือนกัน คือ เยาวชนยังมีการจับกลุ่มกันสูบบุหรี่อยู่และมีอัตราการสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยกลุ่มเยาวชนชายสูบบุหรี่มากกว่าเยาวชนหญิง สาเหตุของการสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านม่วงคำมาจากความต้องการให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ เป็นค่านิยมของกลุ่มหรืออาจเห็นตัวอย่างจากผู้ใหญ่ที่สูบบุหรี่

2.2.2 อนาคต

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาชาวบ้านให้ข้อมูลที่เหมือนกัน คือ สถานการณ์การสูบบุหรี่ของเยาวชนในหมู่บ้านน่าจะดีขึ้นในทางที่ดีขึ้นและแก้ไขปัญหาได้ แต่ต้องใช้เวลานานพอสมควรจึงจะลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ในหมู่บ้าน แต่ต้องมีการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องมีการช่วยเหลือกันทั้งหมู่บ้านทั้งกิจกรรมด้านการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่และยาเสพติดชนิดอื่นๆ

2.3 ความเห็นเกี่ยวกับการรวมกลุ่มของเยาวชนเพื่อดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาชาวบ้านให้ข้อมูลที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นเรื่องดีและเห็นด้วยเพราะเป็นการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์มีประโยชน์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ของเยาวชนที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้ใหญ่พร้อมที่จะให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเต็มที่ โดยสังเกตจากความตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมเสียดตามสาย ดันไม้พุดได้หรือการแข่งขันฟุตบอลและถ้าหากเยาวชนร่วมมือ สามัคคีกันทำงานอย่างจริงจัง ก็เป็นเรื่องที่น่ายินดีถึงจะเป็นกลุ่มเล็กๆ ก็ตามอยากให้เยาวชนมีสุขภาพแข็งแรง รู้พิษภัยและโทษของบุหรี่ด้วยตัวของเยาวชนเอง

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำของเยาวชน

พบว่าก่อนการวิจัยชาวบ้านให้ข้อมูลว่าโอกาสที่กลุ่มเยาวชนจะดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านนั้นมีมาก เพราะมีพลังกลุ่มและยังมีการร่วมมืออย่างเข้มแข็งในการทำกิจกรรมก็จะส่งผลดีต่อหมู่บ้าน ส่วนหลังการวิจัยชาวบ้านเห็นดีด้วยจากการปฏิบัติกิจกรรมเสี่ยงตามสาย ดันไม้พุดได้และการแข่งขันฟุตบอล โดยถือว่ากลุ่มเยาวชนมีความตั้งใจและเป็นการเริ่มต้นที่ดี แต่ถ้าพลังกลุ่มเยาวชนคงทำได้ไม่ครอบคลุมและทั่วถึง แต่จำเป็นต้องให้ชาวบ้านหรือชุมชนมีส่วนร่วมด้วยจะดีกว่านี้

2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูบบุหรี่ในหมู่บ้านม่วงคำ

พบว่าทั้ง 2 ช่วงเวลาชาวบ้านให้ข้อมูลที่คล้ายคลึงกัน คือ ชาวบ้านพร้อมที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานของกลุ่มเยาวชนในด้านต่างๆ ทั้งให้คำปรึกษาและนำใบข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม รวมทั้งการช่วยเหลือในการทำกิจกรรม ใช้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีการทำงานและการประสานงานกับกลุ่มอื่นๆ ในชุมชนท้องถิ่น